

<p>IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească</p> 	<p>Procedură operațională: privind acordarea asistenței medicale la etapa de prespital a persoanelor agresate de animale</p>	<p>Ediția: 1</p>
		<p>Revizia: - 0</p>
	<p>Cod CNAMUP P.0.S.</p>	<p>Exemplar nr.:</p>

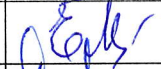
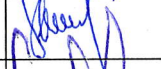

Anexa nr. 4
la ordinul IMSP CNAMUP
nr. 367 din 22.11. 2024

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND ACORDAREA ASISTENȚEI MEDICALE LA ETAPA DE
PRESPIITAL A PERSOANELOR AGRESATE DE ANIMALE**

CHIȘINĂU 2024

IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească 	Procedură operațională: privind acordarea asistenței medicale la etapa de prespital a persoanelor agresate de animale	Ediția: 1
		Revizia: - 0
	Cod CNAMUP P.O.S.	Exemplar nr.:

1. LISTA RESPONSABILILOR DE ELABORAREA, VERIFICAREA ȘI APROBAREA EDIȚIEI SAU A REVIZIEI ÎN CADRUL EDIȚIEI PROCEDURII OPERAȚIONALE.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
0	1	2	3	4	5
1.1.	Elaborat	Sergiu BOLOGA	Medic specialist epidemiolog DCTM		
		Eleonora TCACI	Medic expert DCTM		
1.2.	Verificat	Serghei SUMAN	Vicedirector medical		
1.3.	Aprobat	Iurie CRASIUC	Vicedirector dezvoltare, infrastructură și coordonare serviciu		

2. SITUAȚIA EDIȚIILOR ȘI A REVIZIILOR ÎN CADRUL EDIȚIILOR PROCEDURILOR OPERAȚIONALE.

Nr. crt.	Ediția/ revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
0	1	2	3	4
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 0			

3. LISTA PERSOANELOR LA CARE SE DISTRIBUIE EDIȚIA SAU, DUPĂ CAZ, REVIZIA DIN CADRUL EDIȚIEI PROCEDURII OPERAȚIONALE:

Nr. crt.	Scopul difuzării	Ex. nr.	Subdiviziunea	Funcția	Nume, prenume	Data primirii	Semnătura
0	1	2	3	4	5	6	7
3.1.	Aplicare	41	Substația AMU	Medic, felcer, asistent medical			
3.2.	Informare	4	Regiunea AMU	Șef			
		41	Substația AMU	Șef			
		1	Direcția calității și tehnologii medicale	Șef			
		1	Centrul de instruire în domeniul de medicină de urgență, calamităților și situației de criză	Șef			
3.3	Evidență	1	Direcția calității și tehnologii medicale	Medic specialist epidemiolog			

IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească 	Procedură operațională: privind acordarea asistenței medicale la etapa de prespital a persoanelor agresate de animale	Ediția: 1
		Revizia: - 0
	Cod CNAMUP P.O.S.	Exemplar nr.:

4. SCOPUL PROCEDURII

Orientarea personalului medical din cadrul subdiviziunilor IMSP CNAMUP în efectuarea măsurilor de acordare a asistenței medicale urgente pacienților cu plăgi mușcate la etapa de prespital.

5. DOMENIUL DE APLICARE A PROCEDURII

Cuprinde activitatea personalului medical din cadrul subdiviziunilor IMSP CNAMUP în efectuarea măsurilor de acordare a asistenței medicale urgente pacienților cu plăgi mușcate la etapa de prespital.

6. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- ISO 9001:2015 Sistemul de management al calității
- SR ISO IWA 1:2009 Sisteme de management ale calității. Linii directoare pentru îmbunătățiri de proces în organizațiile de servicii de sănătate
- SR CEN/TS 15224:2007 Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001

6.1. Reglementări internaționale:

Regulamentul UE nr. 10125/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25.10.2012 privind standardizarea europeană;

6.2. legislație primară: Legea nr. 10/2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice, Hotărârile Guvernului nr. 951/2013 Regulamentul privind sistemul național de supraveghere epidemiologică și control al bolilor transmisibile și evenimentelor de sănătate publică.

6.3. Legislație secundară:

Ordinul MS nr. 1162 din 21.12.2023 „Cu privire la organizarea asistenței medicale antirabice”.

Ordinul MS nr. 533 din 14.06.2023 „Cu privire la aprobarea listei bolilor transmisibile și a problemelor de sănătate speciale conexe supuse înregistrării și notificării în cadrul SI SBTESP;

6.4. Alte reglementări interne:

Organigrama IMSP CNAMUP;

Regulamentul de organizare și funcționare al IMSP CNAMUP;

Regulament intern.

7. DEFINIȚII ȘI PRESCURTĂRI ALE TERMENILOR UTILIZAȚI ÎN PROCEDURĂ:

Definiții ale termenilor:

Nr. crt.	Termenul	Definiția și/sau dacă este cazul, actul care definește termenul
7.1.1.	Rabia	Este o boală infecțioasă acută care afectează sistemul nervos central și cauzează deces, agentul cauzal este reprezentat de un virus din familia <i>Rhabdoviridae</i> , genul <i>Lyssavirus</i> . Este o zoonoză care afectează animalele domestice și sălbatice, dar poate afecta și oamenii.

<p style="text-align: center;">IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească</p> 	<p style="text-align: center;">Procedură operațională: privind acordarea asistenței medicale la etapa de prespital a persoanelor agresate de animale</p>	Ediția: 1
		Revizia: - 0
	Cod CNAMUP P.O.S.	Exemplar nr.:

Abrevieri ale termenilor:

Nr. crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
7.2.1.	SI SBTESP	Sistemul Informațional de Supraveghere a Bolilor Transmisibile și Evenimentelor de Sănătate Publică.

8. DESCRIEREA PROCEDURII:

Diagnosticul conform CIM-10; (SI SBTESP) W54.0-W54.9.

8.1. Prin modul de derulare stabilit, personalul medical din cadrul subdiviziunilor IMSP CNAMUP va fi realizată asistența medicală la etapa de prespital a persoanelor mușcate de animale: ajutorul medical primar, profilaxia post-expunere, înregistrarea și notificarea urgentă la CSP, prin intermediul SI SBTESP.

8.2. Aspectele epidemiologice - rabia este o boală infecțioasă acută care afectează sistemul nervos central care poate cauza deces, agentul cauzal este reprezentat de un virus din familia *Rhabdoviridae*, genul *Lyssavirus*. Este o zoonoză care afectează animalele domestice și sălbatice, dar poate afecta și oamenii.

8.3. Criterii epidemiologice:

- Transmitere de la animal la om (animal cu infecție suspectă sau confirmată);
- Expunere la o sursă comună (același animal);
- Transmitere de la om la om (de exemplu, transplant de organe).

8.4. Clasificarea cazurilor:

A. Caz posibil – orice persoană care îndeplinește criteriile clinice.

B. Caz probabil – orice persoană care îndeplinește criteriile clinice și care are o legătură epidemiologică.

C. Caz confirmat – orice persoană care îndeplinește criteriile clinice și de laborator.

8.5. Sursa principală de infecție:

o prezintă animalele sălbatice care pot transmite infecția ulterior și animalelor domestice. Oamenii mai frecvent se infectează de la vulpi și câini infectați cu virusul rabiei. Boala se transmite la contactul direct cu materialul infecțios, prin saliva animalului bolnav care pătrunde prin mușcături sau zgârieturi. Odată cu apariția semnelor clinice de rabie, pronosticul este fatal în 100% cazuri.

8.5.1. Perioada de incubație:

a bolii poate varia de la 1 săptămână la 1 an, de obicei 2-3 luni, și depinde de caracterul mușcăturii (suprafața, profunzimea), doza de virus introdusă (zonă deschisă sau protejată de haine), locul mușcăturii (cu cât mușcătura se află mai aproape de cap, cu atât perioada de incubație va fi mai scurtă).

8.5.2. Evoluția clinică a bolii:

<p style="text-align: center;">IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească</p> 	<p style="text-align: center;">Procedură operațională: privind acordarea asistenței medicale la etapa de prespital a persoanelor agresate de animale</p>	Ediția: 1
		Revizia: - 0
	Cod CNAMUP P.0.S.	Exemplar nr.:

Perioada prodromală – se caracterizează prin modificări de caracter, indispoziție, cefalee, depresie sau agitație, sensibilitate crescută la lumină și zgomot, hiperstezie cutanată, disfonie, disfagie, hipersecreție salivară. Local sunt prezente dureri intermitente, iritații sau senzație de arsură.

Perioada de stare:

a) *forma furioasă* – pentru care e caracteristică hidrofobia (spasmul hidrofobic prin contractura dureroasă a musculaturii faringiene), aerofobia, agitația extremă, furia, hiperacuzia, halucinația, dispneea, tahicardia, febra (38-39°C); decesul survine în general la 2-3 zile de la debut (cel mult 7 zile).

b) *forma paralytică* – fără hidrofobie, cu paretezii, paralizii ascendente, somnolență, cu starea de conștiință păstrată, decesul survenind în perioada de până la 8 zile, cauza fiind insuficiența respiratorie și vasomotorie acută, șoc.

Important de menționat că, debutul bolii poate fi prevenit prin aplicarea profilaxiei post-expunere care include prelucrarea minuțioasă a locului lezat (spălarea abundentă cu apă și săpun) și vaccinarea în decurs de câteva ore după contactul cu animalul bolnav de rabie.

8.5.3. Acțiunile echipei AMU în caz de mușcături de animal:

Se va efectua evaluarea plăgilor:

- se va aprecia tipul leziunii (zgârietură, plagă punctiformă, dilacerație);
- plăgile vor fi inspectate, se vor descrie semnele, care evocă prezența unui proces inflamator (roșeață locală, edem, semne de limfangită, limfadenopatie, durere,);
- se va stabili profunzimea leziunii (implicarea mușchilor, tendoanelor, structurilor nervoase adiacente, osului).
- se va colecta anamneza, informații despre specia de animal, care a produs mușcătura (câine, pisică, vulpe, etc.), dacă atacul a fost provocat sau neprovocat, timpul scurs din momentul producerii leziunii (minute, ore, zile);
- toți pacienții vor fi supuși examenului fizic general cu evaluarea indicilor vitali.

8.5.4. Ajutorul medical primar la etapa de prespital include:

- spălarea abundentă a plăgii cu soluție de săpun;
- prelucrarea tegumentelor adiacente plăgii cu tinctură de Iod 5% sau cu alcool etilic de 70%;
- aplicarea ulterioară a unui pansament steril sau steril compresiv, după caz;
- în cazul plăgilor mușcate cu hemoragii se va efectua tratament volemic, cu transportarea ulterioară în UPU/DMU/SI.

8.5.5. Înregistrarea și notificarea urgentă:

Persoana agresată rămasă la domiciliu se notifică/înregistrează în registrul de transmitere a declarațiilor la CSP (*f. nr. 161-1/e*), se completează fișa de notificare urgentă despre depistarea cazului de boală infecțioasă (*f. nr. 058/e*) care se transmite la CSP în maxim 24 ore de la adresare sau sunt **supuse înregistrării și notificării în cadrul SI SBTESP** (pct. II) în diagnosticul primar notificat (diagnosticul conform CIM 10; W54.0-W54.9) iar victima se redirecționează la instituția responsabilă de acordarea asistenței medicale antirabice pentru prescrierea tratamentului curativ – profilactic antirabic necesar.

8.5.6. Transportarea UPU/DMU/SI.

<p style="text-align: center;">IMSP Centrul Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească</p> 	Procedură operațională: privind acordarea asistenței medicale la etapa de prespital a persoanelor agresate de animale	Ediția: 1
		Revizia: - 0
	Cod CNAMUP P.O.S.	Exemplar nr.:

- vor fi supuse spitalizării obligatorii persoanele mușcate de animale diagnosticate cu rabie confirmată clinic sau prin teste de laborator;
- persoanele cu plăgi mușcate provocate de animale sălbatice;
- persoanele cu plăgi mușcate profunde, provocate de animale fără stăpân sau domestice;
- persoanele care suferă de maladii imunodeficitare sau ale sistemului nervos central.

Persoanele cu plăgi mușcate, superficiale vor fi transmise către asistența medicală primară.

9. CUPRINS:

Nr. componentei	Denumirea componentei din cadrul procedurii generale	Pagina
	Coperta	1
1	Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale	2
2	Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurilor operaționale	2
3	Lista persoanelor la care se distribuie ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale	2
4	Scopul procedurii	3
5	Domeniul de aplicare a procedurii	3
6	Documente de referință	3
7	Definiții și prescurtări ale termenilor utilizați în procedură	3
8	Descrierea procedurii	4, 5
9	Cuprins, responsabilități și răspunderi în derularea activității	6

10. RESPONSABILITĂȚI ȘI RĂSPUNDERI ÎN DERULAREA ACTIVITĂȚII:

Șef SAMU, medic, felcer, asistent medical echipă:

Cuprind activitatea personalului medical din cadrul subdiviziunilor IMSP CNAMUP în efectuarea măsurilor de acordare a asistenței medicale urgente pacienților cu plăgi mușcate la etapa de prespital.

Registratorul SI SBTESP din Substațiile AMU:

- Asigură și este responsabilă de înregistrarea, completarea, notificarea urgentă la CSP a cazurilor.

Medic specialist epidemiolog:

Monitorizarea transmiterii/notificării declarațiilor la CSP prin SI SBTESP de către registratorii IMSP CNAMUP.